

JAARBERICHT

2010

In deze Nieuwsbrief doen wij onder de naam “Jaarbericht” in vogelvlucht verslag van de activiteiten van de MARN in 2010 en kijken wij, waar nodig, kort vooruit naar de activiteiten in de komende jaren. Ook geven wij u inzicht in de financiën van de MARN over het afgelopen jaar. Op hoofdlijnen geven wij u eveneens inzicht in de organisatie van de MARN.

Meer informatie over de MARN en overige wetenswaardigheden vindt u op www.marn.nl

Wij vinden het belangrijk om met u te communiceren en verantwoording af te leggen over ons werk en over de toegevoegde waarde van deze samenwerking tussen de gemeenten.

Regionaal klimaat- programma

Sinds 2007 is er door alle gemeenten met veel energie gewerkt aan de uitvoering van het regionale klimaatprogramma 2007-2010 'Energiek op weg naar een beter klimaat'. In dat kader is er aan verschillende projecten uit dat programma gewerkt, maar inmiddels zijn ook al nieuwe of vervolprojecten opgepakt.

Dit programma liep aldus einde 2010 af. In de evaluatie van het huidige programma kwam naar voren dat een vervolg hierop door iedereen wenselijk werd geacht. Ook bleek dat de schaal van het MARN-gebied door de complexiteit of takenpakket voor een aantal onderdelen niet de juiste was voor een vervolg.

Daarom is samenwerking gezocht met de Stadsregio en de regio Arnhem (MRA). Met hen samen is gewerkt aan een nieuwe samenwerkingsagenda Klimaat en Energie voor de periode 2011-2014. Medio 2011 is de nieuwe agenda, genaamd "de Groene Kracht" bestuurlijk vastgesteld. Deze biedt een brede basis

voor de toekomstige samenwerking tussen de betrokken overheden op het terrein van het klimaat en vormt daarmee een voortzetting maar ook verbreding van het succesvolle klimaatprogramma 2007-2010.

Met de nieuwe agenda willen we een bijdrage leveren aan de leefbaarheid en economische vitaliteit van onze regio. Door gezamenlijk energieneutraal bouwen te stimuleren, gezamenlijk groene energie in te kopen of gezamenlijk te zorgen dat er werkelijk energie wordt bespaard, kunnen we zowel op economisch als ook milieugebied stappen zetten.

De agenda wordt uitgevoerd samen met ondernemers, onderzoeks- en onderwijsinstellingen. Dit vanuit de gedachte dat samenwerking loont: betere en goedkopere resultaten! Maar ook omdat de complexiteit van het thema noopt tot een gemeenschappelijke aanpak voor langere tijd. Medio 2010 is tijdens een gespreksronde langs alle gemeenten het bestuurlijke draagvlak voor het opstellen van een regionale energie- en klimaatagenda verkend. Dit draagvlak bleek in ruim voldoende mate te bestaan, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Ook de provincie Gelderland ondersteunt ons initiatief en stimuleert verdergaande regionale samenwerking met raad en daad.

Afgelopen periode is ook duidelijk geworden dat de economische crisis noopt tot kritische bezinning over taken, ook als het aankomt op klimaat en energie. We starten daarom met pragmatisme en een bescheiden ambitie. Met beperkte middelen starten we in 2011 met tien projecten op het gebied van energie, duurzame gebouwen, schoon en slim vervoer en klimaatadaptatie. Nieuwe ideeën komen uitsluitend in beeld wanneer nieuwe (externe) financiering geregeld is. De MARN en ook de MRA en Stadsregio zijn ervan overtuigd dat, met beperkte inzet van middelen uit bestaande programma's, de uitvoering van deze energie- en klimaatagenda impulsen geeft aan de leefbaarheid en economische vitaliteit onze regio.

STADSREGIO
ARNHEM NIJMEGEN

Onderzoek meerwaarde regionale inzameldienst

Een andere stap in de afval-samenwerking is het onderzoeken of het voor de gemeenten meerwaarde heeft om te participeren in een regionale afvalinzameldienst. K+V heeft dit onderzoek in het voorjaar 2009 afgerond. Op basis van de verkennende studie wordt geconcludeerd dat verdergaande samenwerking op afvalbeheergebied in de MARN-regio:

- aansluit op regionale en landelijke ontwikkelingen en meerwaarde kan opleveren, door:

- de verminderde gevoeligheid voor prijschommelingen;
- de mogelijkheden om nieuwe systemen / technieken efficiënter in te voeren;
- de synergievoordelen in de uitvoering;
- de versterking van de afstemming van beleid;
- bestuurlijk draagvlak kent onder de volgende voorwaarden:
- het behoud van de gemeentelijke beleidsautonomie;

- het behoud van voldoende zeggenschap;
- de aanwezigheid van voldoende transparantie;
- een marktconform instaptarief;
- voldoende waarborg voor een blijvende marktconformiteit.

Eind 2009 heeft de gemeente Nijmegen de regiogemeenten daarover een eerste aanbod gedaan. Eind 2010 is door haar een definitief aanbod gedaan. De MARN begeleidt dit proces waarbij het aanbod wordt getoetst.

Inzameling kunststof verpakkingen groot succes!

Na een succesvolle start in 2009 is in 2010 de inzameling van kunststof verpakkingen verder geïntensiveerd. Zo is de gemeente Nijmegen ook begonnen met de huis aan huis inzameling van de kunststof verpakkingen. Een aantal gemeenten heeft ook de inzamel frequentie verhoogd naar 1 keer per twee weken. De MARN-regio heeft hiermee de landelijke koppositie op het gebied van gescheiden inzameling kunststof verpakkingen bestendigd.

In totaal zijn in 2010 zo'n 4,8 miljoen (!) zakken voor inwoners gratis verspreid via de supermarkten. Deze wijze van distributie blijft een belangrijke succesfactor in de inzamelroute van kunststof verpakkingen. Totaal is de hoeveelheid al verdubbeld van 1.750 ton in 2009 naar 3.500 ton in 2010!

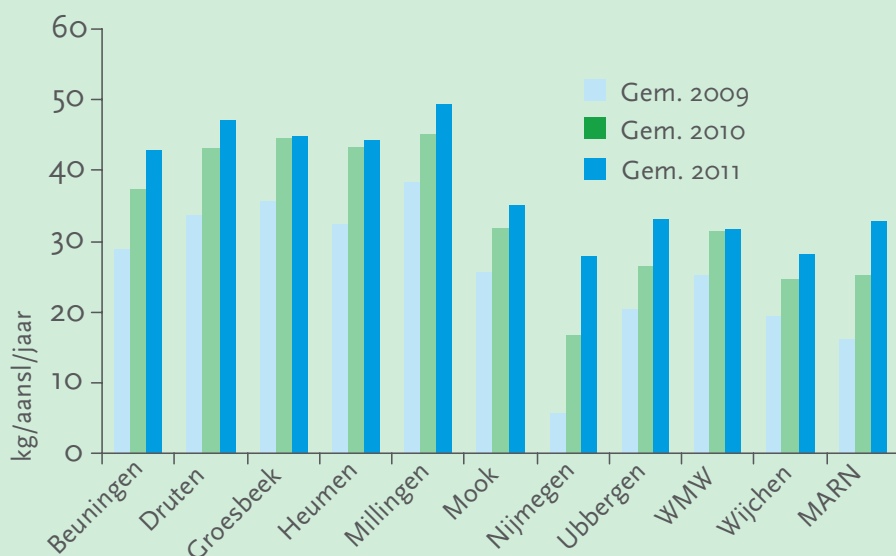
Voor 2011 wordt nu op basis van de eerste maanden een hoeveelheid voorzien van ruim 4.250 ton.

Te constateren is dat de hoeveelheden de oorspronkelijke verwachtingen (sterk) overstijgen. Uitgangspunt was 16 kg/aansluiting voor gemeenten zonder differentiatie van tarieven en 24 kg/aansluiting voor gemeenten, die dat wel hebben. In bijgaand figuur is de ontwikkeling per gemeente weergegeven voor de jaren 2009, 2010 en de verwachtingen voor 2011 (op basis van de hoeveelheden t/m mei). Te constateren is dat in 2010 alle gemeenten al (ver) boven bovenstaande verwachtingen zaten. Dat beeld is in 2011 alleen maar versterkt.

Gegeven deze inzamelresultaten, gegeven ook het bewonersonderzoek uit

2009 constateren de gemeenten dat het scheiden van het kunststof aan de bron een zeer effectieve en efficiënte methode is om kunststof verpakkingen te scheiden van het restafval. Bewoners zijn enthousiast en worden bovendien door het directe effect op de hoeveelheid restafval zeer bewust van wat voor een effect afvalscheiding heeft. Daarnaast biedt het voor de toekomst mogelijkheden om te onderzoeken wat de kunststofinzameling voor een effect kan hebben op de inzameling van de resterende beperkte hoeveelheid restafval. Op het moment dat de onderhandelingen tussen VNG en Nedvang over de periode na 2012 zijn afgerond kunnen hier stappen in gezet worden.

Ter bevestiging van het daverende succes is tijdens het afgelopen VNG congres een ranglijst gepubliceerd waaruit blijkt dat de gemeenten Millingen aan de Rijn, Groesbeek en Druten respectievelijk de eerste, tweede en derde plaats bezetten in de stedelijkheidsklasse 3 voor de ingezamelde hoeveelheden kunststof. Ubbergen is derde in de stedelijkheidsklasse 5.

Uitvoering provinciale subsidie isolatie bestaande woningbouw

De provincie Gelderland heeft in 2010 een nieuwe regeling gelanceerd waarbij woningeigenaren onder bepaalde voorwaarden € 500 subsidie krijgen indien zij hun woning isoleren. De MARN heeft de back-office voor deze regeling aanbesteed en gegund aan het bureau Synthese. Door dit gezamenlijk aan te besteden kan de uitvoering efficiënter en effectiever worden gedaan dan de individuele gemeenten afzonderlijk.

Toekomstvisie afvalbeheer

Het jaar 2010 is ook gebruikt om te komen tot een gezamenlijke toekomstvisie rond het gemeentelijk afvalbeheer. Centraal hierin staat een verdere reductie van de hoeveelheid restafval in de gemeenten door meer service te gaan verlenen op her te gebruiken afvalstoffen en meer dremfels op te werpen voor de inzameling van restafval. Hiermee wordt allereerst een veel bredere basis gelegd voor een verder hergebruik van bruikbare afvalstromen. Ten tweede draagt het ook bij aan de klimaatdoelstelling om te komen tot een verdere reductie van de hoeveelheid broeikasgassen. De visie heeft tot doel gemeenten te ondersteunen bij interne besluitvormingsprocessen.

Integrale veiligheid horeca

In navolging van het succesvolle project in Nijmegen wordt deze aanpak ook in de regio weg gezet. De bedoeling is om met name de intensief bezochte horeca integraal op bouw-, brandveiligheid en milieu te controleren. Hiervoor is het projectplan van Nijmegen gebruikt en zijn eerst gesprekken gevoerd met de betreffende inspecteurs van enkele gemeenten. In 2010 zijn voor dit project al controles geweest in Wijchen. Deze zijn zo succesvol geweest dat inmiddels de verschillende horeca-exploitanten al een gezamenlijk overleg gehad hebben met de gemeente om te bekijken hoe dit verder kan worden ingevuld.

Natuur- en Milieueducatie

Vanaf 2008 is gewerkt aan een plan voor de toekomst voor natuur- en milieueducatie (NME) in de regio MARN. Dit plan is in het voorjaar van 2010 besproken en vastgesteld in het Algemeen Bestuur. Daarbij is een aantal zaken geconstateerd zoals het feit dat kinderen veel minder buiten komen of het feit dat er verder een toenemend aantal kinderen in de buitenschoolse opvang zit.

Maar ook dat gemeenten maar in beperkte mate hun opdrachtgeverrol invullen. Tevens een zeer gefragmenteerde opbouw van NME van crèche tot voortgezet onderwijs en NME-centra (zoals MEC te Nijmegen, Dijkmagazijn te Beuningen en bezoekerscentrum "Grote Rivieren" te Maasdriel) die te klein zijn en een professionaliseringslag moeten maken. Daarbij ontbreekt tevens een link tussen gemeentelijk milieubeleid en NME. Er zijn in de regio diverse bedrijven die maatschappelijk ondernemen hoog in het vaandel hebben staan. En tenslotte de constatering dat kinderen vaak geen weet hebben van de buitenwereld. Dit waren enkele ingrediënten die ervoor zorgen dat er op het gebied van NME tal van aanknopingspunten en met name kansen liggen om met een coalitie van organisaties een stap voorwaarts te zet-

ten op het gebied van NME. Doel hierbij is het professionaliseren van de NME door:

- te komen met aantrekkelijke NME-projecten;
- de basiseducatie regiobreed in te voeren;
- te zoeken naar financiële dekking door het betrekken van bedrijven;
- de doelgroep te verbreden om zodoende aan te sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen;
- de opdrachtgeverrol regionaal te bundelen;

- de samenwerking van de NME-centra te intensiveren om de slagkracht te vergroten;
- het opzetten van een noodzakelijke lean- and mean-afstemmingsoverleg; met scholen, NME, gemeenten en betrokkenen.

Begin 2011 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het plan tot regionalisatie Natuur- en milieueducatie.

De komende periode zal dit door MARN en de NME-centra in samenspraak met de gemeenten vorm worden gegeven.

Bodemkwaliteitskaart en bodemnota

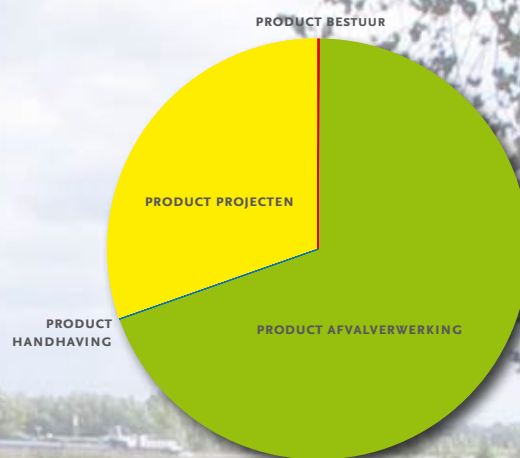
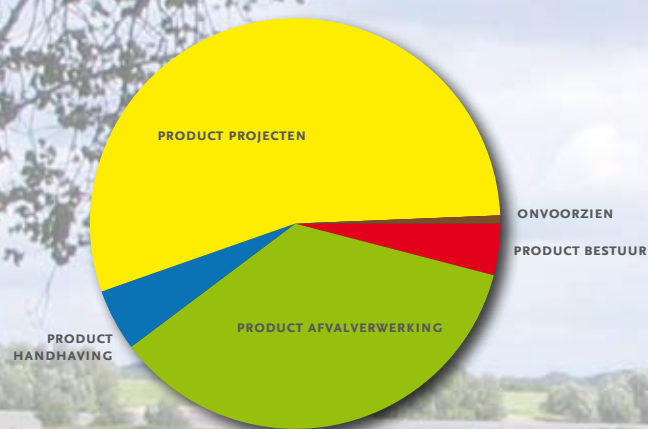
Door de verschillende gemeenten (behoudens Nijmegen) van de MARN-regio is in februari 2010 de "Bodemvisie" vastgesteld. Vanuit deze visie wordt gewerkt aan een vertaling hiervan in de regio in een Bodemnota. Voor deze gemeenschappelijke aanpak is gekozen omdat het leidt tot een lagere administratieve werkdruk bij gemeenten en bedrijven, het regionale ongelijkheid voor burgers en bedrijven voorkomt voor wat betreft inspanningen die op het beleidsveld bodem noodzakelijk zijn. Deze gemeenschappelijke aanpak is mogelijk gebleken omdat in grote lijnen de aard van de bodemproblematiek en de milieukwaliteit van de bodem in het MARN-gebied (behoudens Nijmegen) in grote lijnen gelijk zijn. Ook is in de regio gestart met het opstellen van een regionale

bodemkwaliteitskaart. In een dergelijke kaart wordt de kwaliteit van de bodem in de regio in kaart gebracht middels zones die een vergelijkbare kwaliteit hebben. De wet schrijft voor dat de huidige kaart uit 2006 in november 2011 vervangen dient te zijn door een nieuwe.

De gemeenten Beuningen, Druten, West Maas en Waal, Heumen, Groesbeek, Ubbergen en Millingen aan de Rijn doen aan dit onderdeel mee. De gemeente Wijchen is al eerder gestart met een dergelijke kaart. Bij de opstelling zal nauw overleg met deze gemeente plaats hebben. Ook Nijmegen heeft al een eigen kaart ontwikkeld die uitgaat van de stedelijkheid van de stad. In 2011 zal de kaart worden opgesteld zodat de gemeenten tijdig over een nieuwe bodemkwaliteitskaart beschikken.

Het financiële jaar 2010 van de MARN in kerncijfers

Lasten			Baten		
	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2010	Begroting 2010	
Product Bestuur	€ 67.616	€ 80.045	€ 1.701	€ 1.000	Product Bestuur
Product Afvalverwerking	€ 595.971	€ 631.527	€ 1.094.729	€ 1.088.067	Product Afvalverwerking
Product Handhaving	€ 81.681	€ 96.727	€ -	€ -	Product Handhaving
Product Projecten	€ 913.784	€ 249.753	€ 478.553	€ 81.000	Product Projecten
Onvoorzien	€ 10.658	€ 10.000			
Rekeningresultaat voor bestemming	€ - 94.727				
Reeds geautoriseerde toevoegingen/onttrekking reserves	€ 130.926				
Rekeningresultaat na bestemming	€ 36.199	€ 102.015			
TOTAAL	€ 1.574.984	€ 1.170.067	€ 1.574.984	€ 1.170.067	TOTAAL

De MARN is verhuisd

Sinds medio maart 2011 is de MARN in de nieuwe behuizing getrokken in de binnenstad van Nijmegen. Het kantoor is gelegen naast het duurzaamheids winkel/informatiecentrum "het Groene Hert". Ook het SOM, Stichting Onderwijs en Milieu, is samen met ons in het nieuwe pand gehuisvest. Zo is een centrum ontstaan waar beleid, advies, communicatie, educatie, participatie en uitvoering voor milieuaspecten, duurzaamheidsvragen en klimaat bijeen zijn gebracht.

Het adres van deze locatie is Burchtstraat 126.

Telefoonnummer, postadres en email zijn hetzelfde gebleven.

duurzaam punt

Deelname landelijke compostdag

In 2010 hebben de MARN-gemeenten met uitzondering van Groesbeek en Millingen aan de Rijn meegedaan aan de landelijke compostdag. Tijdens deze dag konden bewoners gratis compost afhalen bij een aantal distributiepunten binnen de eigen gemeenten. In totaal zijn er in de regio zo'n 30.000 zakken en is nog 170 ton los compost verspreid. Ook de ARN B.V. heeft voor het tweede achtereenvolgende jaar als distributiepunt gefunctioneerd. De compost werd gratis ter beschikking gesteld door de verwerker van het GFT-afval te weten VAR. De ARN BV heeft de transport- en communicatiekosten gezamenlijk met de MARN gedragen. Het MARN-bureau heeft de opzet van de dag gecoördineerd.

Over de MARN

De 'Gemeenschappelijke Regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen', afgekort MARN, is een samenwerkingsverband van tien gemeenten in de regio Nijmegen. De MARN-organisatie behartigt, zowel op reguliere- als op projectbasis, de gemeenschappelijke belangen van de gemeenten op het gebied van milieu, afvalinzameling en -verwerking, bodem, klimaat & energie, externe veiligheid, handhaving en natuur- en milieueducatie.

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording werkt de MARN met 'Producten': Bestuur, Afvalverwerking, Handhaving en Projecten.

• Bestuur

De gemeenschappelijke regeling bestaat uit een Algemeen en een Dagelijks Bestuur met daarnaast het MARN-bureau, een Commissie van Advies en diverse vakberaden. Het Algemeen Bestuur telt tien leden (en plaatsvervangende leden) en is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. De bevoegdheden van het Algemeen Bestuur zijn ongeveer gelijk aan die van de gemeenteraad. Het Dagelijks Bestuur telt vier leden, inclusief de voorzitter. De bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur zijn gelijk aan die van Colleges van Burgemeester en Wethouders. Het MARN-bureau ondersteunt de Besturen en zorgt gezamenlijk met de ambtelijke voorbereidingscommissie en de Commissie van Advies voor de voorbereiding van bestuurlijke besluitvorming en uitvoering. Tevens is het bureau in de projectorganisatie het coördinatiepunt van projecten waar informatie, ideeën, vragen en wensen binnenkomen om te worden bewerkt voor verdere behandeling.

De tekst van de Gemeenschappelijke Regeling MARN is te vinden op onze website (www.marn.nl).

• Afvalverwerking

Het product Afvalverwerking omvat het geheel aan (financiële) relaties die de MARN heeft met ARN B.V. De MARN is op een aantal manieren verbonden met afvalenergiecentrale ARN. Namens de gemeenten zijn wij zowel aandeelhouder als contractpartner voor aanlevering van afval. Voorts is de MARN eigenaar-verhuurder van gronden waarop de installaties en stortlocatie van ARN in Weurt (gemeente Beuningen) zijn gelegen. Tot slot is de MARN verstrekker van leningen. In dat kader zien wij, bijvoorbeeld via het aandeelhouderschap, ook toe op het beheersen van de risico's ter zake van verstrekte en aangevane leningen. De (complexe) verbondenheid tussen de MARN en ARN maakt dat ontwikkelingen bij dit bedrijf van groot belang zijn voor de MARN en daarmee voor de deelnemende gemeenten. Tenslotte streven wij naar een duurzame verwerking van afval in combinatie met een bedrijfseconomisch verantwoord verwerkingstarief voor rest- en gft-afval. Via het aandeelhouderschap wordt ook in algemene zin en conform de daarvoor geldende regels invloed uitgeoefend op het bedrijf.

• Handhaving

De regionale samenwerking op het gebied van handhaving is door het Regionaal Bestuurlijk Handhavings Overleg (RBHO) in de regio Nijmegen geregeld in een intentieverklaring. Voor het product handhaving is de discussie over de zogenaamde Omgevingsdiensten ook wel de VTH-discussie genoemd (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) van belang. Het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Inter Provinciaal Overleg

(IPO) hebben in 2009 overeenstemming bereikt over een samenhangend pakket aan maatregelen om de noodzakelijke verbeteringen van de milieu-uitvoering van het omgevingsrecht te realiseren. In de provincie Gelderland is na enkele bestuurlijke conferenties gekozen voor een uitvoeringsorganisaties op de overzichtelijke en praktische schaal van de MARN. Begin 2010 heeft het toenmalige ministerie van VROM fiat gegeven aan de ontwikkeling van de zogenaamde Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD) op de schaal van de MARN. Door de val van het kabinet in het voorjaar van 2010 is over de invoering enige onduidelijkheid geweest. Echter met het aantreden van het nieuwe kabinet is ook duidelijk geworden dat de invoering doorgang zal vinden. De afgelopen maanden zijn de nodige berekeningen gedaan om te bezien wat de formatie is die betrokken is bij de vergunningverlening, toezicht en handhaving bij de deelnemende gemeenten. Deze berekeningen zullen de basis zijn voor het vervolg van de oprichting van de regionale uitvoeringsdiensten. Binnen MARN-kaders hebben de deelnemende gemeenten zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg gevoerd over deze omgevingsdiensten. In 2011 zal duidelijk worden hoe de uitvoeringsdienst er daadwerkelijk uit gaat zien. Oprichting wordt nu voorzien per 1-1-2013.

• Projecten

Binnen de MARN wordt projectmatig samengewerkt op diverse terreinen. Gemeenten bepalen zelf of zij willen participeren in projecten. Het hoeft geen betoog dat ook in dit opzicht geldt 'Samen sterk en betaalbaar'. Alle projecten staan vermeld in ons Jaarprogramma dat te vinden is op onze website. Het Jaarprogramma wordt in nauw overleg met de deelnemende gemeenten opgesteld. Projecten kunnen gericht zijn op inhoudelijke vernieuwing, maar kunnen ook een meer procesmatig karakter hebben zoals gezamenlijke inkoop van diensten. In het Jaarprogramma staan de activiteiten per project beschreven. Voor ieder project worden het doel, het beoogde resultaat, de kosten en ook de deelnemers vermeld. Voor 2011 zijn projecten gepland met thema's als afval, bodem, externe veiligheid, handhaving, klimaat en milieueducatie.

Colofon

Bezoekadres MARN

Burchtstraat 126 6511 RK Nijmegen
T 024 – 3600939, E info@marn.nl

Redactie:

MARN

Ontwerp en realisatie:

IS-Ontwerp/Ingrid Sewpersad

Druk:

Rikken Print